

STORTINGET

Innst. 173 L

(2024–2025)

Innstilling til Stortinget
fra næringskomiteen

Prop. 45 L (2024–2025)

Innstilling fra næringskomiteen om Endringer i havressurslova (hjemmel for Fiskeridirektoratet til å beslaglegge og destruere eller avhende umerket fiskeredskap)

Til Stortinget

Sammendrag

Nærings- og fiskeridepartementet legger i lovproposisjonen frem forslag til endringer i lov 6. juni 2008 nr. 37 om forvaltning av viltlevande marine ressursar (havressurslova). Lovforslaget går ut på å ta inn en bestemmelse i havressurslova § 46 femte ledd for å gi Fiskeridirektoratet hjemmel til å beslaglegge og destruere eller avhende umerket fiskeredskap der eieren ikke lar seg identifisere.

Formålet med den foreslåtte lovendringen er å forenkle arbeidet med håndtering av ulovlig fiskeredskap både for Fiskeridirektoratet og politiet. Ettersom gjeldende regelverk ikke gir Fiskeridirektoratet adgang til videre håndtering av utstyret, må alt utstyr Fiskeridirektoratet beslaglegger, overleveres til politiet for videre håndtering. Dagens praksis beslaglegger store ressurser både hos Fiskeridirektoratet og politiet.

Også Kystvakten omfattes av den foreslåtte lovendringen. Kystvakten gjennomfører i likhet med Fiskeridirektoratet en rekke kontroller av faststående redskap. En stor andel av disse redskapene mangler merking slik at eier ikke kan identifiseres. Redskapet overleveres derfor til politiet på samme måte som for Fiskeridirektoratet. Det foreslås derfor at også umerket redskap som be-

slaglegges av Kystvakten, kan leveres til Fiskeridirektoratet for videre håndtering.

I proposisjonen kapittel 2 redegjøres det nærmere for bakgrunnen for lovforslaget. I kapittel 3 er den offentlige høringen nærmere beskrevet, herunder en oppstilling av høringsinstansene. I proposisjonen kapittel 4 fremgår departementets vurdering av lovforslaget, blant annet i lys av høringsinstansenes innspill.

I proposisjonen kapittel 5 omtales administrative og økonomiske konsekvenser. Regjeringen viser til at formålet med de foreslåtte lovendringene i hovedsak er en mer effektiv håndtering av umerket fiskeredskap, og at forslaget forventes å medføre noen budsjettendringer. De økte utgiftene er foreslått dekket av Fiskeridirektoratets årlige bevilgning over statsbudsjettets kap. 917 Fiskeridirektoratet, post 22 Fiskeriforskning og -overvåking. Budsjettposten finansieres gjennom en andel av inntektene fra fiskeriforskningsavgiften, som har som del av sitt forskriftsfestede formål nettopp å rydde tapte fiskeredskap, jf. forskrift 17. desember 2013 nr. 1567 om innkreving av avgift til fiskeriforskning og overvåking.

Komiteens behandling

Som ledd i komiteens behandling av proposisjonen ble det åpnet for skriftlige innspill. Sakens dokumenter er tilgjengelige på sakssiden på stortinget.no.

Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Tobias Hangaard Linge, Runar

Sjåstad, Rune Støstad og Solveig Vitanza, fra Høyre, Nikolai Astrup, Olve Grotle, Sveinung Stensland og Lene Westgaard-Halle, fra Senterpartiet, Nils T. Bjørke, Jenny Klinge og lederen Erling Sande, fra Fremskrittspartiet, Sivert Bjørnstad og Bengt Rune Strifeldt, fra Sosialistisk Venstreparti, Kari Elisabeth Kaski, fra Rødt, Geir Jørgensen, fra Venstre, Alfred Jens Bjørlo, og fra Miljøpartiet De Grønne, Rasmus Hansson, viser til Prop. 45 L (2024–2025) om endringer i havressurslova, som skal sikre en mer effektiv håndtering av umerkede fiskeredskaper.

Komiteen merker seg at de foreslåtte lovendringene skal gi Fiskeridirektoratet hjemmel til å beslaglegge, destruere eller avhende umerket fiskeredskap når eieren ikke kan identifiseres. Komiteen merker seg at gjeldende regelverk ikke gir Fiskeridirektoratet adgang til videre håndtering av beslaglagt fiskeredskap, og alt slikt utstyr derfor må anmeldes og overleveres til politiet for videre håndtering. Dagens praksis beslaglegger derfor store ressurser både hos Fiskeridirektoratet og politiet. Komiteen merker seg at den foreslåtte lovendringen også omfatter Kystvakten, som i likhet med Fiskeridirektoratet gjennomfører en rekke kontroller av faststående redskap, og som i dag overleverer umerket fiskeredskap til politiet på samme måte som Fiskeridirektoratet.

I tilfeller der eieren av ulovlig utstyr kan identifiseres, vil myndighetene anmelde saken til politiet for videre etterforskning på samme måte som etter dagens praksis. Alternativt kan Fiskeridirektoratet benytte sin kompetanse til å ilegge overtredelsesgebyr.

Komiteen er kjent med at Fiskeridirektoratet siden tidlig på 80-tallet har drevet med opprensning av tapte fiskeredskaper på årlige tokt, der fokuset har vært å rydde opp i de viktigste fiskefeltene langs norskekysten. Siden starten på dette arbeidet er det blitt tatt opp flere tusen tonn med fiskeredskap som for eksempel garn og teiner. Disse fiskeredskapene anses å være de farligste redskapene i forbindelse med spøkelsesfiske. I tillegg blir det tatt opp store mengder annet utstyr som liner, snurrevad, not, tauverk, trålvaier, anker og dregger.

Komiteen ser det som positivt at den foreslåtte endringen vil bidra til opprydning av tapte redskaper, redusere forsøpling og spøkelsesfiske, samt sikre bedre utnyttelse av samfunnets ressurser.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til at spøkelsesfiske, og andre skader fra etterlatte eller tapte fiskeredskaper, i prinsippet er langt enklere å redusere enn annen negativ påvirkning på havmiljøet. Merking eller annen teknologi som gjør det lettere å finne og identifisere redskap, bør kunne bidra sterkt til dette. Dette medlem vil, i forbindelse med Stortingets plenumsbehandling av denne innstillingen, legge fram et forslag om å be regjeringen utrede krav om at alle fiskeredskaper innen 2030 skal utstyres med teknologi som gjør redskapene lette å finne og identifisere.

Komiteens tilråding

Komiteens tilråding fremmes av en samlet komité.

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til proposisjonen og rår Stortinget til å gjøre følgende

vedtak til lov

om endringer i havressurslova (hjemmel for Fiskeridirektoratet til å beslaglegge og destruere eller avhende umerket fiskeredskap)

I

I lov 6. juni 2008 nr. 37 om forvaltning av viltlevande marine ressurser gjøres følgende endringer:

§ 46 femte ledd skal lyde:

Når eigaren ikkje kan identifiserast, kan Fiskeridirektoratet og Kystvakta beslaglegge fiskereiskapar som ikkje oppfyller krava til merking fastsette i eller i medhald av lova her. Kystvakta kan levere beslaglagd reiskap til Fiskeridirektoratet når eigaren ikkje kan identifiserast. Melder ikkje eigaren seg innan ein månad etter beslaglegginga, kan Fiskeridirektoratet destruere eller avhende reiskapen. Reiskapen kan leverast til politiet for avhending. Departementet kan fastsetje forskrift om gjennomføring av beslag, destruering og avhending etter paragrafen her.

Nåværende § 46 femte og sjette ledd blir sjettede og nytt syvende ledd.

II

Loven trer i kraft fra den tiden Kongen bestemmer.

Oslo, i næringskomiteen, den 18. mars 2025

Erling Sande

leder

Runar Sjåstad

ordfører